

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Β΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, είναι αποδεκτή.)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

1. γ.
2. β.
3. ε.
4. α
5. δ.

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Τα ερωτήματα λειτουργούν ως στοιχείο συνοχής, καθώς εισάγουν στο βασικό θέμα του κειμένου. Θέτουν εν ολίγοις όλους εκείνους τους προβληματισμούς, οι οποίοι θα σχολιαστούν στη συνέχεια από τις τέσσερις εικαστικούς. Επίσης, η εισαγωγή στο θέμα γίνεται με τρόπο που δημιουργεί προβληματισμό από την πλευρά της δημοσιογράφου και κεντρίζει την περιέργεια του αποδέκτη του μηνύματος, ώστε να διαβάσει με ενδιαφέρον τις απόψεις των εικαστικών που διατυπώνονται στη συνέχεια του κειμένου.

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

Ενδεικτικά αναφέρονται οι εξής περιπτώσεις:

- επανέρχονται ισχυρότερα στην ψηφιακή σφαίρα
- αναμόχλευση στερεοτυπικών αντιλήψεων
- υιοθετούν ένα πιο αρρενωπό προφίλ
- οι πιο γνωστοί «εικονικοί» προσωπικοί βοηθοί
- το πώς έχει «εκπαιδευτεί» (training) δημιουργώντας τελικά ένα πορτρέτο μας

- «Από τη λάσπη και τη ζύμωση της υπερπληθώρας των data που βαλτώνουν σε αχανείς ψηφιακούς κόσμους, έχουμε αναθέσει στις μηχανές να πλάσουν γρήγορα γρήγορα...»

Αξιοποιείται η συνυποδηλωτική/μεταφορική λειτουργία της γλώσσας που απευθύνεται στο συναίσθημα του δέκτη και όχι στη λογική του. Ενεργοποιείται η φαντασία του και τα μηνύματα του κειμένου μεταδίδονται με πιο παραστατικό τρόπο. Τέλος, με τη συγκεκριμένη λειτουργία της γλώσσας οι ιδέες προβάλλονται έτσι ώστε να δημιουργείται ερέθισμα για προβληματισμό στον/στην αναγνώστη/αναγνώστρια, καθώς ο τρόπος με τον οποίο δηλώνονται είναι έμμεσος και όχι άμεσα δηλωτικός και πληροφοριακός.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Για το πρώτο ερώτημα οι μαθητές/-τριες καλούνται να εκφράσουν ελεύθερα τις προσωπικές τους απόψεις, βασισμένες σε συγκεκριμένα χωρία του κειμένου. Ενδεικτικά αναμένεται να αναφερθούν τα εξής:

Η ηρωίδα ζει μέσα σε ένα περιβάλλον απόλυτης απόρριψης, το οποίο καλλιεργείται από όλα τα μέλη της οικογένειάς της. Στην κοινωνία του περασμένου αιώνα, που θεωρούσε τον άντρα κυρίαρχο και ένα ον ανώτερο σε σχέση με τη γυναίκα, το νεαρό κορίτσι δέχεται μία ανίερη κακοποίηση από το οικογενειακό της περιβάλλον, το οποίο είναι απόλυτα εναρμονισμένο με τις κοινωνικές αντιλήψεις περί φύλων.

Αρχικά είναι ο **πατέρας** της, από τον οποίο εκπορεύεται όλο το κακό που κατατρέπει τη ζωή της («*Η ζωή της ήταν όλη χτισμένη... και ο πανικός της ζωής της*»). Αποτελεί την απόλυτη αρχή και ασκεί πάνω σε όλη την οικογένεια τον απόλυτο έλεγχο. Η ηρωίδα ζει μέσα στον φόβο της πατριαρχίας και των ενοχών που η στάση του πατέρα δημιουργεί στην ψυχή της μόνο και μόνο επειδή γεννήθηκε κορίτσι. («*Ο μπαμπάς βέβαια δεν τους συγχωρούσε ότι ήταν κορίτσια... έπρεπε να το θεωρούν φυσικό*» και «*Από πολύ μικρή πληροφορήθηκε... δυσσχεστικός μαζί της*»). Μέσα του κυριαρχεί ο θυμός για αυτήν που δεν γεννήθηκε αγόρι, ένας θυμός αρρωστημένος που τον οδηγεί ακόμη και στην προσωρινή εγκατάλειψη της οικογένειάς του. («*Όταν το 'παν πως απέκτησε μια ακόμη κόρη θύμωσε... αλλά και από την πόλη*»). Αποφεύγει ακόμη και την παραμικρή ένδειξη τρυφερότητας, ακόμη και ένα χαμόγελο που θα γλύκαινε την ψυχή της. («*Φύλαε τα χαμόγελά του σαν χάντρες... μα δεν μάζεψε ποτέ τόσο πολλές*»).

Η **μητέρα** της συμμερίζεται τον θυμό του συζύγου της και αποποιείται την αγάπη της για την μικρότερή της κόρη («Η μαμά δεν είχε κανένα λόγο... εξαιτίας της έχασε τον μπαμπά για οκτώ μήνες»). Τηρεί την ίδια ακριβώς παγερή στάση και τη θεωρεί ένοχη για τη διατάραξη της οικογενειακής της γαλήνης.

Ακόμη και οι **αδελφές** της συσπειρώνονται γύρω από τον πατέρα και την μητέρα και συναινούν στο ότι το κοριτσάκι αυτό ήταν κάτι περιττό στην οικογένειά τους. Αντί να προστατέψουν ενστικτωδώς το πιο αδύναμο μέλος της οικογένειάς τους, νιώθουν μια αρρωστημένη χαρά βλέποντας την ψυχική του καταρράκωση και συνεχίζουν και αυτές την κακοποίηση («Αυτά τα μάθαιναν με πολλή χαρά... πως τούτο το παιδάκι ήταν περίσσιο»).

Όσον αφορά το δεύτερο ερώτημα οι μαθητές / τριες μπορούν να απαντήσουν, όπως επιθυμούν, βασισμένοι/ες στα προσωπικά τους βιώματα, διαβάσματα ή και πεποιθήσεις. Κάθε απάντηση θεωρείται αποδεκτή και σωστή, αρκεί να δίνεται με σαφήνεια, ακρίβεια και τεκμηρίωση.